



רע"פ 7614/20 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 7614/20

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בתיק עפ"ג 56770-02-20 שניתן ביום 2.11.2020 על ידי כב' השופטת דנה מרשק מרום, השופטת העמיתה זהבה בוסתן והשופטת הדס עובדיה

בשם המבקש: בעצמו

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת ד' מרשק מרום, השופטת העמיתה ז' בוסתן והשופטת ה' עובדיה) מיום 2.11.2020 בעפ"ת 56770-02-20, בגדרו נדחה ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום ברחובות (כב' השופטתא' סבחת-חיימוביץ) מיום 10.2.2020 בת"פ 33760-01-19.

רקע והליכים קודמים

1. נגד המבקש הוגש כתב אישום המונה, לאחר תיקונו, 24 אישומים שונים, בעבירותשעיקרן התחזות,

עמוד 1



זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, הונאה בכרטיס חיוב בנסיבות מחמירות ואיומים. על פי כתב האישום, המבקש הציג עצמו ככמיסטיקן בעל מומחיות ל"החזרת האבות", באמצעות שימוש בכלים מיסטיים, תורת הקבלה ויכולות כישוף. במסגרת מצגה שווא, הפעיל אתרי אינטרנט שונים בהם פרסם את שירותי "החזרת האבות" ואת מומחיותו, תוך שהציג את עצמו כשמות בדויים וזיוף המלצות. לשם שכירת "שירותיו", שילמו המתלוננות למבקש כספים, לאחר שהבטיח להן שאם לא יחזיר את האבן לחיקן – ישיב את כספן. המבקש שלא השיב הכספים ועשה שימוש בפרטי כרטיסי האשראי שהועברו לידיה לצורך תשלום וכן בפרטי חשבונות הבנק של המתלוננות ובחשבוניות שאותם דרש המבקש מחלק מהן לפתוח על שמן לשימוש שלו.

המבקש, שהיה תחת צו כינוס במועדים הרלוונטיים לכתב האישום, לא דיווח למנהל המיוחד על הכנסותיו מן העבירות שעמדו על סך של 214,800 ש"ח וטען בכזב כי הוא דר רחוב המתפרנס מדמי הביטוח הלאומי. בשל כך יוחסו למבקש עבירות של הסתרת נכס לאחר מתן צו ואי מסירת מידע לממונה, לפי חוק חדלות פרעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018.

2. ביום 4.6.2019, הופסקו ההליכים בעניינו של המבקש וניתן צו אישפוז, לאחר שהוגשה חוות דעת פסיכיאטרית שקבעה כי הוא אינו כשיר לעמוד לדין בשל מחלת נפש. ביום 9.7.2019, הורה בית המשפט על חידוש ההליכים בשל שחרור המבקש מאשפוז לפי החלטת הוועדה הפסיכיאטרית. על פי הוראת בית המשפט, ביום 15.7.2020, הוגשה חוות דעת פסיכיאטרית ביחס לשאלת כשירות המבקש לעמוד לדין וזו קבעה כי המבקש כשיר לעמוד לדין.

3. ביום 19.9.2019, לאחר חידוש ההליך הפלילי נגדו, נרשמה הודאת המבקש במיוחס לו בכתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון. בהתאם להסכמת הצדדים קבע בית המשפט כי בטרם יורשע המבקש, תינתן להגנה אפשרות לבחון את שאלת אחריותו בעת ביצוע העבירות. ביום 10.11.2019, הודיע בא כוח המבקש לבית משפט השלום, כי אין בכוונת ההגנה להגיש חוות דעת מטעמה. לפיכך, לאור הודאת המבקש, הרשיע אותו בית משפט השלום בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן.

4. בגזר דינו קיבל בית המשפט את טענת בא כוח המבקש וקבע כי לנוכח ההיסטוריה הרפואית של המבקש מדובר ב"קרבה" לסייג האחריות הפלילית ויש ליתן לכך משקל בקביעת מתחם העונש ההולם. בית המשפט קבע את מתחם העונש ההולם כנע בין 3 ל-6 שנות מאסר, מיקם את עונשו של המבקש בשליש התחתון של מתחם הענישה וגזר עליו 40 חודשי מאסר בפועל, במצטבר לשני עונשי מאסר מותנים בני 12 ו-5 חודשים, שהופעלו בחופף, כך שסך הכל הושתו על המבקש 52 חודשי מאסר בפועל. כמו כן, נגזרו על המבקש מאסרים על תנאי, קנס ופיצויים למתלוננות.

5. המבקש ערער לבית המשפט המחוזי על גזר הדין, בטענה כי בית משפט השלום שגה כאשר לא קבע מתחם ענישה נפרד למי שמצוי לשיטתו בקרבה לסייג האחריות הפלילית ובכך שקבע מתחם ענישה שאינו משקף התחשבות בסייג. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור. נפסק, כי ייתכן וראוי היה אילו היה נקבע מתחם ענישה "רגיל" ולצד זאת מתחם ענישה הלוקח בחשבון את הקרבה לסייג האחריות הפלילית, אולם תוצאת גזר הדין משקפת את התחשבות הרבה של בית משפט השלום במכלול נסיבותיו של המבקש, באופן שאינו מצדיק התערבות.



נימוקי הבקשה

6. המבקש, אשר אינו מיוצג בבקשה שלפניי, הכתירה כ"בקשה לביטול גזר דין או ערעור על גזר דין" ובה ביקש לשחררו ממאסר "מחמת הספק לשאלת אחריותי בעת ביצוע העבירות המיוחסות לי". לטענת המבקש, הוא לא היה אחראי למעשיו ולכן לא היה כשיר מהותית לעמוד לדין וכן כי במהלך ההליך סבל מהתקף פסיכוטי ולא היה כשיר מן הבחינה הדיונית לעמוד לדין. לטענתו, אין חולק כי מזה שנים הוא סובל ממחלת נפש, סכיזופרניה, אשר בגינה אף נמצא בלתי כשיר, מהותית ודיונית, לעמוד לדין בהליך האחר שהתייחס לאותה תקופת זמן. לפיכך, לטענתו, חוות הדעת אשר מצאה אותו כשיר לעמוד לדין, הייתה חובבנית, כללה שלל סתירות והתבססה על הסתכלות פסיכיאטרית של ימים ספורים לעומת חוות הדעת בתיק האחר שהתבססה על הסתכלות בת מספר שבועות. עוד טען המבקש, כי לאורך ההליך עצמו, היה שרוי בהתקפים פסיכוטיות אשר גרמו לו להזיות ולאי-הפנמת המשמעויות של ההליך המשפטי וכי ייצוגו המשפטי אופיין בתחלופה גבוהה מבלי שנעשה ניסיון לקבל את כלל החומר הרלוונטי בבסיס חוות הדעת שניתנו. נוסף על כך, ביקש המבקש כי ימונה לו עורך דין מן הסניגוריה הציבורית וכי ייקבע דין בבקשה.

דין והכרעה

7. לאחר שעיינתי בבקשה על נספחיה, באתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות. הלכה היא כי רשות ערעורב"גלגולשלישי" תינתן רק במקרים חריגים, בהם מתעוררת שאלה בעלת חשיבות משפטית או ציבורית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים, אובמקרים בהם מתעורר חשש לאי-צדק מהותי אולעיוותדין(רע"פ 3939/20ניניון' מדינת ישראל(2.7.2020)). הבקשה שלפניי אינה עומדת באמות מידה אלו; היא ממוקדת בעניינו הפרטי של המבקש ומהווה ניסיון להחזיר לאחור את גלגלי ההליך הפלילי ביחס לשאלת כשירותו לעמוד לדין, במסגרת בקשת רשות ערעור, בשעה שזו לא עמדה אף בפני ערכאת הערעור.

8. חוות הדעת הפסיכיאטרית האחרונה שהוגשה לבית משפט השלום מצאה את המבקש כשיר לעמוד לדין. בית המשפט, אשר היה ער להיסטוריה הרפואית של המבקש, נהג בזהירות המתבקשת ולאורך ההליך כולו עמד על קבלת הבהרות מן הפסיכיאטרית המחוזית ביחס להבדלים בין חוות הדעת ובהמשך, לאחר חידוש ההליכים והצגת הסדר הטיעון, נתן למבקש שהות להחליט אם ברצונו להגיש חוות דעת נגדית בנוגע לאחריותו בעת ביצוע המעשים. אולם, מטעם בא כוחו נמסר כי לא תוגש חוות דעת כזו.

קביעותיו של בית משפט השלום בגזר דינו לפיהן"אין חולק בדבר הקביעות מיולי 2019 לפיהן הנאשם התחזה ולכן נמצא כשיר לעמוד לדין" ו-"מקובל עלי כי אין כל קשר בין המעשים שבוצע הנאשם בתיק זה לבין הקביעות לגבי מצבו הנפשי",הינן קביעות עובדתיות של הערכאה הדיונית, אשר בית משפט זה כערכאה שלישית ימעט מלהתערב בהן (רע"פ 3182/16ליטון' מדינת ישראל(23.5.2016); רע"פ 5253/17אבוסרייהנ' מדינת ישראל(16.4.2018)); לא כל שכן כאשר קביעות אלו כלל לא עמדו במחלוקת או לביקורת בפני ערכאת הערעור קמא, מקום בו ערעורו של המבקש בבית המשפט קמא התייחס אך לחומרת עונשו (ראו והשוו: רע"פ 4443/18אבו פריח נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (10.7.2018)). בנסיבות אלו, ובשים לב לכך שהמבקש היה מיוצג באותה עת, לא מצאתי כי קיים חשש לעיוות דין. כמו כן, לא מצאתי בסיס לטענתו של המבקש לכשל בייצוג-טענה שנטענה רק בהליך הנוכחי, ללא כל תשתית שיכולה לבסס אותה ומבלי שצורפה תגובת הסניגור (רע"פ 5989/13 ביטון נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (4.3.2014)).



9. אשר על כן, הבקשה למתן רשות ערעור נדחית.

ניתנה היום, כ"ג בטבת התשפ"א (7.1.2021).

ש ו פ ט
